

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinæ Vtrivsque Signatvræ Referendarii
Compendium Omnium Operum de Theologia Morali,
omnibusque conscientiæ nodis**

Bonacina, Martino

Coloniæ Agrippinæ

Depositum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41152

excommunicatio. Vid. etiam Tolet, l. 1. c. 17. numer. 6.

Depositiō verbis, degradatiō actu fit: privat depositi honore & dignitate, Maiol, l. 3. de irreg. c. 12

Depositione digna sunt stuprum, incestus, adulterium, & omnia adulterio majora, (quia etiam *c. pervenit d. 59* indicat sufficere fornicationem,) item furtum, perjurium, homicidium, etiam solo consilio, vel scortatione factum, & omne crimen inducens irregularitatem; denique enorme iudicis arbitrio.

Quando infligatur depositio, docet *gl. 15. q. 8. in summa*

Depositus sine degradatione per Episcopum, ab eodem potest restitui. Quidam tamen addunt, nisi ob crimen sit depositus adulterio majus.

Sed non solent depositi ad clerum restitui, ex *c. qui sententia c. pervenit d. 50. Maiol. l. c. n. 4.*

Depositum

1. Depositum est contractus, quo sola rei custodia alteri committitur; & consequenter depositarius non potest uti deposito; imo potius committet furtum si eo utatur, nisi forte credat hoc domino non displicere; aut nisi dominus concedat usum depositi expressè vel tacite, aut res sit consumptibilis, ut pecunia, & similis haberi possit tempore quo repetetur, seu tempore solutionis. Duplex est depositum: iudiciale, & privatum; quod contingit, quando res aliqua deponitur apud confidentem hominem ut custodiatur; iudiciale vero, quando debitor deponit pecuniam, quam creditor recusat acceptare; aut quando lis pender de re aliqua & interim ea deponitur apud aliquem, donec liti finis imponatur. *to 2. de Contractibus. disp. 3. q. 14. sum. 1. n. 1.*

2. Quilibet pollens usu rationis potest esse depositarius, etiam si sit pupillus, femina, clericus, aut religiosus; quamvis malè faciat suscipiendo depositum absque consensu auctoritatis. Ordinariè deponuntur tantummodò res mobiles, aut se moventes, ex gr. gemmæ, libri, animalia, pecunia, &c. quæ functionem recipiunt; horum enim custodia potest alteri committi. *ibid. punct. 2. n. 2. & 3.*

3. Ad depositum hæ requiruntur conditiones: consentus tradentis & acceptantis, ut res tradatur; ut quando depositum exigitur, restitatur eadem res (intellige tamen quando depo

depositum retinet naturam depositi, & non induit naturam mutui) & ut si depositum pereat, pereat deponenti, seclusâ culpâ depositarii. *bid. punct. 3. n. 1.*

4. Qui pecuniam apud aliquem deponunt, v. g. apud montem pietatis, vel apud mercatorem, hoc pacto ut mercator vel mons sibi solvat quatuor vel quinque in centum, excusari minimè possunt à peccato, sive accipiant huiusmodi lucrum ex deposito præcise, sive ratione usus concessi depositario *vid. num. 5.*

ADDITIO.

Depositum, vel commodatum missum per hominem habitum fidelem ad dominum, ei perit; item, si pereat apud depositarium, vel commodatarium, sine culpa ad illius interitum aliquo modo ordinata, aut si perinde apud dominum fuisset periturum. De deposito Garz. c. 1. Mol. à d. 52. Lopez l. 3. t. 36 Salon. *quæst. 62. art. cont. 6* Nav. c. 17. à num. 180. Nav. l. c. n. 185. Syl. *commodatum. nu. 7* Lop p. 1. c. 97. aut) Syl. *vers. mora. q. 4.*

Deposita apud te, vel commodata, causa solius deponentis, in periculo postponenda sunt tuis omnibus; si verò causa utriusque, tuis æqualibus; si tua causa solum, tuis pretiosioribus. Offerre quidem aliena periculo pro tuis non potes; sed tua servare neglectis alienis eo modo, quo dictum est, potes, si ea cum tuis simul servare non possis. Vid. Syl. *commodatum. n. 11.* Garz. c. 5. n. 24. *contr. Syl.*

Ecclesia tenetur de deposito apud sacristam, si iste deputatus erat ad custodiam depositorum; non autem si solum erat deputatus ad Sacrifiæ custodiam.

Potest in conscientia & depositum, & commodatum pro debito retineri, quidquid de foro sit exteriori. vid. Nav. l. c. n. 185. Syl. *commodatum 3.* Garz. l. c. n. 17. *contrarium dicit.*

Pactum quod depositarius de dolo non teneatur, non valet.

Depositum dandum fisco, si ei omnia deponentis bona sunt adjudicata, ait Navar. Emm. Sa ei, qui deposuit, restituendum credit, quod ad forum conscientiæ attinet; nisi id iudex prohibuisset Nav. *cons. 5. de injur. & damn. da. l. 5.*

Depositarius reddens depositum familiari deponentis, liberatur, non liberatur autem si rem pretiosam dedit, leviter credens signum aliquod afferenti.

M a

Res

Res usu consumptibilis deposita, fit mutuū, simul ac depositarius uti incipit de voluntate deponentis. Vid. Syl. c. 17. num. 181.

Detractio

Vide v. Contumelia, Susurratio.

1. Detractio est occulta & injusta denigratio, seu læsio famæ (id est bonæ opinionis communis,) propriæ vel alienæ. Detractio est minus peccatum quàm contumelia, quæ est aperta & publica offensio. Duplex est detractio; formalis videlicet, quæ fit animo auferendi famam proximi; & materialis, quæ fit absque intentione auferendi famam proximi. Octo sunt modi detractiois: quatuor directi, videlicet

Imponens, augens, manifestans, in mala vertens.

Et quatuor indirecti, videlicet,

Qui negat, aut minuit, retroct, laudatq; remissè.

2. Detractio est peccatum mortale ex suo genere; nihilominus ratione indeliberationis, vel parvitatæ materiæ potest esse peccatum veniale: materia autem sufficiens ad peccatum mortale detractiois est manifestatio peccati mortalis, quoties graviter lædit famam proximi, quamvis defuncti: imò fieri potest ut manifestatio contumeliosa peccati venialis sit aliquando peccatum mortale, habita ratione personæ, v.g. Episcopi, vel alterius viri Ecclesiastici. tom. 1. de restitutione in particulari, disp. 2. q. 4. punct. 1. num. 1. 2. 5. 6. & punct. 2. n. 1. & 7.

3. Manifestatio defectuum naturalium animi, vel corporis, nisi aliquod notabile damnum afferat, non est materia sufficiens ad peccatum mortale detractiois; sive defectus contracti sint cum culpa, sive sine culpa, ut si quis dicat Titium esse ignarum, parvi iudicii, &c. Secus si dicat infectum esse morbo Gallico. *ibid. punct. 2. n. 8. & 9.*

4. Dicens in tali collegio, vel in tali loco adesse multos pravos & improbos homines; vel unum ex Canonicis talis Ecclesiæ commisisse simoniam, aut fornicationem, &c. non manifestata persona in particulari, peccatne mortaliter? Nō peccat, quia nullus infamatur in particulari, & nullus graviter læditur. Limita tamen, modò loquens non asserat omnes esse improbos; aut dicto suo multum detrahat & diminuat